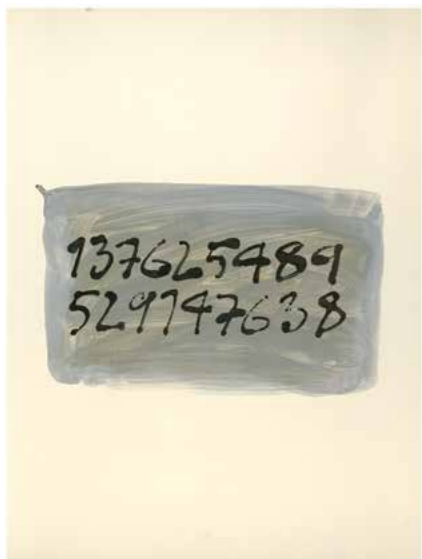

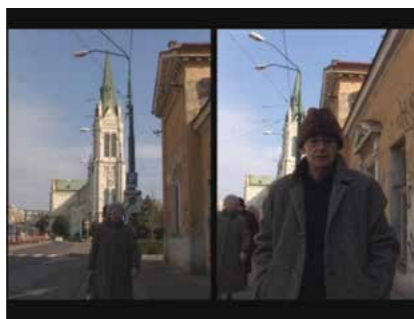
Anna Daučíková
Foto-perforace, 1995
6 perforovaných fotografií

Anna Daučíková
Oslava 3, 1989
fotografie

Anna Daučíková
Bez názvu, 1992
malba, kombinovaná technika
na kartonu

Anna Daučíková
Potrét ženy s institucí –
Anča Daučíková /
Katolická církev, 2011
video, barva, zvuk, 19'28"

Anna Daučíková
Individual Effort,
Bratislava 1992–2012, 2012
16 fotografií, detail

Anna Daučíková
„2584“, 1994
olej na plátně

Doprovodný program
v Domě umění Ústí nad Labem

19/9/2017 od 17 hodin
Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorem Michalem Kolečkem a teoretičkou Annou Varteckou.

21/9/2017 od 17 hodin
Teodor Kravál: Tohle přece nejsou básně
Večer poezie, uvádí: Radek Fridrich
Teodor je básník, člen umělecké skupiny Pohrabáč a finalista soutěže Františka Halase. Je fascinován intertextualitou a v rámci večera představí své autorské komiksy bez obrázků.

26/9/2017 od 17 hodin
Martin Charvát: Kdo vládne diferenciaci živého?
Cyklus autorských přednášek
Jakým způsobem může oblast politiky zrcadlit sféru přírody? Jsou charakteristiky vládců a boha vzájemně homogenní? Autor přednášky bude vycházet z pojetí přírody jako symfonie a svými otázkami se vymezovat vůči (sociálnímu) darwinismu. Z cyklu autorských přednášek Ikonokracie; aneb obrazy ve službách moci. Akce je připravována ve spolupráci se studenty Filozofické fakulty UJEP.

3/10/2017 od 17 hodin
Vzor – žena
Moderovaná diskuze
Teoretička současného umění Anna Vartecká v rozhovoru s Lubicou Kobovou, která působí na Katedře genderových studií Fakulty humanitních studií UK v Praze. V letech 2015–2016 se podílela na výzkumu Ženy za pokladnou: Pracovní podmínky žen v supermarketech. Diskuze představí témata týkající se zejména feministické politické filozofie a problematiky práce a pracovní etiky.

7/10/2017 od 14 hodin
Místo na vzpomínky
Výtvarná dílna pro rodiče s dětmi i tvořivé dospělé
Jaké máte vzpomínky z cest a jak je zachycujete? V dnešní době jsme si zvykli na ukládání fotografií na našich digitálních úložištích a zapomněli si je vyvolávat. V rámci sobotní dílny se budeme věnovat výrobě vlastního alba na fotografie, které ukrývá naše životní příběhy.

10/10/2017 od 10 hodin
Tvůrčí workshop pro studenty
Micheala Labudová v rámci své výstavy v galerii 2 povede workshop zaměřený na téma grafický design v netradičním významu.

10/10/2017 od 17 hodin
Komentovaná prohlídka výstavy Michaela Labudová – Standing Rock s kurátorkou Adélou Machovou.

12/10/2017 od 17 hodin
Tereza Sluková: Obrazy mimo reprezentaci? Mimo moc?
Cyklus autorských přednášek
Je možné uvažovat o obrazech mimo reprezentaci a dosah mocenských aparátů? Předmětem přednášky je představit posluchačům problém hranice reprezentace a poukázat na specifický způsob, jakým se Gilles Deleuze snaží situovat umění mimo reprezentační model a nahradit logiku reprezentace logikou smyslového vnímání. Z cyklu autorských přednášek Ikonokracie; aneb obrazy ve službách moci. Akce je připravována ve spolupráci se studenty Filozofické fakulty UJEP.

17/10/2017 od 16 hodin
Komentovaná prohlídka výstavy s umělkyní Annou Daučíkovou, kurátorem Michalem Kolečkem a teoretičkou Annou Varteckou.

Galerijní animace a komentované prohlídky pro školy pod vedením Maro Hayrapetyan ve spolupráci s Katedrou výtvarné kultury Pedagogické fakulty UJEP.
Skrutá vyprávění
Prostřednictvím několika zásadních momentů v životě umělkyně Anny Daučíkové nahlédneme pod povrch různých příběhů lidské identity a možná také odhalíme, co nám bylo dříve skryté. Dozvíme se informace o životě samotné autorky, které úzce souvisí s představenou výstavou, a v rámci tvůrčí činnosti s ní navážeme dialog vycházející z podnětů vystavených fotografií.

Program animací a komentovaných prohlídek
objednávejte na: duul@ujep.cz nebo telefonu +420 475 285 188.

dům umění
ústí nad labem

Soustředte se

na paměť.

Nebo, když selže,

vynalézejte.

Kurátor
Michal Koleček

Anna Daučíková Politiky gest 7/9—18/10 2017

Monique
Wittig

Anna Daučíková
Moscow / Women / Sunday
1988/1990

Anna Daučíková (1950) je jednou z najvýraznejších vizuálnych umelkýň súčasného slovenského, českého ale i európskeho prostredia. Jej umenie čerpá zo širokého spektra expresívnych médií počnúc maľbou, kresbou, fotografiou, konceptuálnou fotokolážou, performance, a od deväťdesiatych rokov minulého storočia sa táto solitérsky založená autorka systematicky venuje i video-artu. Jej tvorba je v kontexte prelomu osemdesiatych a raných posttotalitných deväťdesiatych rokov natoľko jedinečná, že sa ku nej na domácej česko-slovenskej scéne len veľmi ťažko hľadajú adekvátne autorské paralely. Navzdory tomu jej diela aktuálne získavajú prestíž a uznanie na významných zahraničných prehliadkach a výstavách, (Výstava *Gender Check*, MUMOK Viedeň, 2010; *Documenta 14*, Atény/Kassel, 2017).

Po absolvovaní štúdia Ateliéru Sklo v architektúre na Vysokej škole výtvarného umenia v Bratislave (1978) sa z osobných dôvodov rozhodla odísť do Moskvy, kde sa viac ako desaťročie venovala sklárskej tvorbe, štruktúrálnej numerickej maľbe a neskôr konceptuálnej fotografickej a kolážovej tvorbe. Tento pobyt fatálnym spôsobom ovplyvnil nielen výber jej neskorších kľúčových tém ale i autorský, občiansko aktivistický, sociálne citlivý a prevažne konceptuálny prístup k formulovaniu vnútorných postojov k osobným, umeleckým i mimoumeleckým témam.

V deväťdesiatych rokoch Daučíková spolupracovala na prvom slovenskom feministickom časopise *Aspekt*, ktorý obrovskou mierou prispel k rozšíreniu povedomia a diskurzu o feministických a rodových kultúrnych súvislostiach a prinášal preklady zásadných zahraničných štúdií. Ako jedna z prvých slovenských umelkýň sa po revolúcii otvorene hlásila k feminizmu a k vlastnej homosexuálnej orientácii, v súčasnosti sama seba radí k neidentifitárnym prúdom v queer teórii a praxi. Do jej tvorby prenikala čoraz systematickejšie hlboká vnútorná zaujatosť otázkami rozkmitanej sexuality, túžby, senzuality alebo otázkami politického, alebo aj od-sexualizovaného tela. Výrazné miesto v jej diele zaberá rozpor v pojme obscenita, ktorú vníma ako niečo, čo síce na scénu „nepatrí“, ale napriek tomu to na scéne je. Prostredníctvom obrazovo-akustických náznakov, jemne gagovitých situačných anomálií alebo voyeristických záznamov nachádza v technicky reprodukovateľnom médiu videa a fotografie skvelého spojenca. Naratív, ktorý často nad zachyteným obrazom akosi viacvýznamne levituje, je prirodzeným nad-produktom práce s novými médiami. Výstavba príbehu sa tak stáva komplexnejšia, dynamickejšia a obrazy v pohybe alebo sekvencie statických obrazov umožňujú zmenu sociálnych, umeleckých i filozofických perspektív.

Koncept výstavy Anny Daučíkovej *Politiky gest* v Domě umění Ústí nad Labem je postavený na výbere

niekoľkých cyklov práve z kľúčového obdobia osemdesiatych a deväťdesiatych rokov minulého storočia, kedy sa na našom území i v sovietskom Rusku postupne lámala socialistická diktatúra a nástup nového ideologického, spoločenského i ekonomického modelu prinášal veľké neistoty. Autorka bola svedkom často bizarného usporiadania a fungovania ruskej spoločnosti a zachytávala tieto javy pomocou vizuálnych konfigurácií a časopriestorových gest. Fotografický cyklus *Moskva / Ženy / Neděle* (1988–1990) vznikol čiastočne ako dokument špecifickej nedefnej situácie, kedy takmer nebolo možné stretnúť v uliciach Moskvy skoro žiadnych mužov, len samé ženy. Muži doma vyspávali dlhé sobotné pijatiky a ženy s nákupnými taškami museli zabezpečiť domácnosť. Daučíková veľmi citlivo vnímala, že sa dohasinajúca éra perestrojky v politickej agónii chýli ku svojmu koncu a s akousi hranou sladkoboľnou nostalgiou chcela zachytiť jeden z každodenných fragmentov kolektívnej pamäti ruskej duše. Až s odstupom času môže táto séria fungovať aj ako post-sovietske memento.

S podobným konceptom realizovaným taktiež v Rusku sa stretávame i v ďalších fotografických cykloch (*Rodinný album, Oslava*, 1989). Táto jednoduchá sociologická obrazová metafora vznikla ako komentár sústredenej pozorovateľky, ktorá sa pokúsila rôznymi priestorovými zostavami typických dvojdecových pohárikov personifikovať konkrétne ľudské vzťahové schémy. Keďže v Rusku existujú dva odlišne veľké typizované poháre, mohla nimi autorka laborovať ako s reprezentantmi dvoch pohlaví, mužského a ženského ako s členmi rodiny a vytvárala tak autentické zábery, odkazujúce na estetiku snímkov z rodinného albumu. Cyklus *Zahradní slavnost* (1989) je snád ešte úsmevnejšou reakciou na dosť svojrázny zvyk ruských mužov, ktorí si odkladali poháriky priamo v mestských parkoch na vetvičky stromov tak, aby boli na druhý deň vždy po ruke. Daučíková intervenovala do nájdenej situácie drobným zásahom – pridala do nej vlastné brúsené poháriky na nožičke, aby túto dekadentne funkčnú improvizáciu miestnych opilcov rekultivovala a povýšila na dôstojný rituál hodný fotografickej dokumentácie.

Ďalšou výraznou líniou dvadsaťročnej trajektórie jej tvorby je práca s kolážou nájdeneých fotografických, novinových alebo iných grafických materiálov. Postup jej práce spočíva v zošívaní dvojíc odťažitých grafických útržkov a ich adjustácii na farebný papierový podklad tak, aby vynikla absurdita tohto spojenia, ale zároveň aby divák podvedome pod vplyvom tzv. terciárneho efektu vnímania vytváral nové významové súvislosti, (*Koláže – diptychy*, 1989). Dadaistický a podvratný charakter týchto diel spočíva predovšetkým v objavujúcich sa hybridných paradoxoch alebo vo vizuálnych a obsahových analógiách rôznych historických, obsa-

hových i estetických syntaxií obrazových materiálov. Koláž dnes už akosi samozrejme vnímame ako fenomén spojený s modernou kultúrou a masovou obrazovou produkciou, uviaznutou v službách propagandy alebo anti-propagandy. Predovšetkým je ale koláž platforma spájajúca viaceré časové a pamäťové rámce. Ak si uvedomíme, že tieto kolážové diptychy a montážové juxtapozície (*První pomoc*, 1989) začala vytvárať najprv v Rusku, neskôr opäť v Československu, nedá sa nevnímať tieto diela cez prizmu sovietskych medzivojnových, obrazovo opulentných, často murálnych fotomontáží. Jej drobné, komorné etudy majú ale úplne iné ambície, spúšťajú síce dialóg s minulosťou ale vzápätí banalizujú metamorfózy týchto nájdeneých realít a materializovaných spomienok. Tu azda najsilnejšie vnímame odkaz k citátu francúzsko-kanadskej radikálnej feministickej a lesbickej teoretičky Monique Wittig (1935–2003), vybratý autorkou z jedného z jej najvýznamnejších publikovaných diel *The Straight Mind* (1992), ktorý vo voľnom preklade znie: *„Souseděďte se na paměť. Nebo, když selže, vynalézejte.“*

Začiatkom deväťdesiatych rokov sa autorka znovu vracia k fotografii, ale viac ju používa v zmysle časozbernej dokumentácie. Obrazovo-sekvenčný rámec týchto diel mimoriadne výstižne zachytáva situácie, ktoré vo svojej surovej a autentickej podobe vypovedajú o obecnejšom aspekte obdobia politickej transformácie. Kľúčovými sa stávajú témy chudoby, občianskeho aktivizmu a sociálnej exklúzie. Daučíková ako nenápadná voyerka dokumentuje novodobú podobu žobrania vo veľkých mestách Európy, neskoršie mapuje podobným prístupom i miesta v USA. Symptomatickým dielom tohto obdobia sa stáva *photo-chain* nazvaná *Wie geht es Ihnen?* (2000), kde slušne oblečená žena oslovuje okoloidúcich s perfektné naučeným srdcervúcim príbehom a žiada ich o peniaze. Svoj autorský princíp *obyčajného* (obyčajného) *voyerizmu* použila i v dokumente činnosti neznámej psychicky labilnej aktivistky, ktorá obsesívne písala po verejných stĺpoch v Bratislave rôzne komentáre, bezzubé frázy a glosy k aktuálnej politike alebo spoločenskému daniu, (*Individual Effort*, 1992–2012). Projekt dozrel až v roku 2012, kedy sa umelkyňa rozhodla zrekonštruovať na identických stĺpoch tieto nápisy s obsahovými posunmi a zaznamenala ich tento krát farebne. Akoby vzdávala hold starej neznámej (antí)hrdinke svojho zabudnutého príbehu a zároveň princípom časového odstupu dvadsiatich rokov naznačila stagnáciu a zlyhania vo vývoji niektorých nových spoločenských a politických mechanizmov a pilierov post-totalitného bloku.

Na výstave môžeme vidieť i výber pomerne početného cyklu veľkých maľieb a menších kresieb a monotypií s jednotnou témou číselných variácií. Tieto gestické kresby s takmer kaligrafickým potenciálom vždy dodržujú určitý

abstraktný systém, čísla sa vrstvia, prekrývajú, zrkadlovo prevracajú, matematicky radia alebo chaoticky kumulujú. Akoby chceli vždy prehovárať konfrontačne, rečou polarít a opozít: chaos – systém, hierarchia – anarchia, pozitív – negatív, gesto – znak, vývoj – stagnácia, chlad – teplo, túžba – apatia, agresia – pasivita... Opakované dekompozície a rekompozície čísel môžeme čítať ako snahu vizuálne zachytiť večný vnútorný zápas vlastných i cudzích identít, systémov a jazykov.

Anna Daučíková už niekoľko desaťročí rozvíja svoj vlastný, často vtipný a ironický štýl, prostredníctvom ktorého skúma rôzne polarity rodovej a spoločenskej identity, sociálne aspekty telesnosti, sexuality, trans-sexuality, erotiky a obscénnosti. Jej štýl však nepostráda existenciálnu hĺbku. Vo svojej tvorbe necháva jasne vyznieť vnútorne ukotvené politikum. Je presvedčená, že umenie je z podstaty politické, avšak necháva témy a výpovede prejsť testom osobnej skúsenosti. Od deväťdesiatych rokov obozretno oscilovala na hrane spoločensky korektného umenia, ale kritický trň voči prudérnej cirkevnej morálke odsexualizovaného a kontrolovaného tela, ktorá v týchto rokoch na Slovensku kulminovala, je obzvlášť v jej video tvorbe permanentne prítomný. Celé jej dielo je premknuté skúmovým, analytickým a kritickým pohľadom na spoločnosť, v ktorej žije, nikdy ju však prvoplánovo a povrchno nesúdi. Naopak, zaujíma sa o každodenné, takmer banálne aspekty spoločenských trhlín, hľadá cesty ich evokácie a prenosu k divákovi, aby sám mohol zaujať vlastnú perspektívu osobnej reflexie.

Anna Daučíková sa od roku 1999 systematicky venuje i pedagogickej činnosti na Vysokej škole výtvarného umenia v Bratislave a od roku 2011 vedie taktiež Ateliér Nových médií na Akadémii výtvarných umění v Prahe.

	
	
	
	
	
	
	
	
	
	

Anna Vartecká

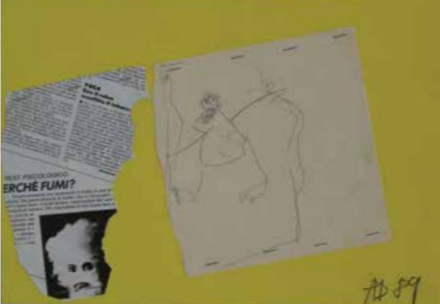
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	

Anna Daučíková

Koláže — diptychy, 1989

série 16 papírových

spankovaných koláží

Anna Daučíková

Politiky gest

7/9—18/10 2017

Kurátor: Michal Koleček

Otvřeno: ÚT-SO 10-18 hodin vstup zdarma

Dům umění Ústí nad Labem

Fakulty umění a designu

Univerzity Jana Evangelisty Purkyně

Klíšská 1101/129a

400 96 Ústí nad Labem

www.duul.cz

facebook: Dům umění Ústí nad Labem

e-mail: duul@ujep.cz | tel.: +420 475 285 188

umění, kultura, kreativita, výzkum,

vzdělání, společenská zodpovědnost

FUD

UJEP

Ústecký kraj

MINISTERSTVO KULTURY